

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
40/23
Judecător : Ciprian Valah
04012023

dosarul nr. 2r-

2-22158889-02-2r-

DECIZIE

02 martie 2023
Chișinău

mun.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători
Malîi

Anatol Pahopol
Ruxanda Pulbere și Ala

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.11.2022, adoptată în cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, -

CONSTATĂ:

Circumstanțele cauzei:

La data de 31.10. 2022 ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.11.2022, s-a refuzat în primirea în procedură acțiunii civile înaintată de ***** împotriva lui ***** privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Solicitarea recurentului:

La data de 20.12.2022 ***** a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.11.2022, solicitând casarea integrală a încheierii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii privind restituirea cauzei spre rejudecare.

Argumentele recurentului:

În motivarea cererii de recurs a invocat că, încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04.11.2022 este neîntemeiată și ilegală, pasibilă casării.

A menționat că în lumina jurisprudenței Curții de la Strasbourg, modul în care a fost examinată cauza în instanța de fond, fără a oferi părților posibilitatea de a dezbate chestiuni importante pentru justa soluționare a speței, precum dacă afirmațiile

contestate au fost sau nu vociferate în exercitarea mandatului, a constituit o limitare disproporționată a dreptului de acces la justiție a reclamantei.

A indicat jurisprudența relevantă a Curții de la Strasbourg, cauza Urechean și Pavlicenco vs Republicii Moldova, hotărârea din 2 decembrie 2014.

A invocat că, dreptul de acces la o instanță, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, nu este absolut, putând face obiectul unor limitări; asemenea limitări sunt permise implicit întrucât dreptul de acces la justiție, prin natura sa, necesită a fi reglementat de stat. În acest sens, statele contractante se bucură de o anumită marjă de apreciere, deși Curtea este cea care pronunță hotărârea definitivă în ceea ce privește respectarea obligațiilor aferente Convenției. Totuși, aceste limitări nu pot restrânge, pentru un justițiabil, accesul liber într-o asemenea măsură, încât să fie afectată însăși esența dreptului său de acces la o instanță. O limitare nu este compatibilă cu articolul 6 § 1 dacă nu urmărește un scop legitim și dacă nu există o legătură rezonabilă de proporționalitate între măsurile angajate și scopul urmărit (a se vedea Waite and Kennedy c. Germaniei [GC], nr. 26083/94, § 59, ECHR 1999-1). Dreptul de acces la o instanță este lezat atunci când reglementările nu mai servesc scopurilor principiului securității juridice și a bunei administrații a justiției, ci devin un tel de barieră care împiedică justițiabilul să obțină examinarea în fond a cauzei sale de către o instanță de judecată competentă (a se vedea Tsalkitzis c. Greciei, nr. 11801/04, § 44, 16 noiembrie 2006).

Menționează că curtea a fost sesizată să examineze multe cauze care vizau îngrădirea dreptului de acces la o instanță ca urmare a efectelor funcționării imunității parlamentare. Principiile generale aplicate în acele cauze sunt relevante și în prezenta cauză.

Curtea a constatat în contextul imunității parlamentare că atunci când statul acordă imunitate deputaților în parlament, poate fi afectată protecția drepturilor fundamentale. Totuși aceasta nu înseamnă că imunitatea parlamentară poate fi privită ca impunând restricții disproporționate asupra dreptului de acces la justiție prevăzut de articolul 6 § 1. La fel cum dreptul de acces la justiție este parte inherentă a garanțiilor unui proces echitabil incorporate în articolul respectiv, tot astfel și restricțiile asupra acestui drept trebuie să fie privite ca parte inherentă. Un exemplu fiind acele limitări general acceptate de statele contractante ca parte a doctrinei cu privire la imunitatea parlamentară (a se vedea A c. Regatului Unit, nr. 35373/97, § 83, ECHR 2002-X).

A menționat la fel că curtea a notat că părțile nu au disputat faptul că dreptul de acces la justiție al reclamantilor a fost îngrădit ca urmare a refuzului instanțelor de judecată de a examina în fond acțiunile în răspundere civilă pentru calomnie împotriva președintelui. De asemenea, părților au fost de acord că limitarea acestui drept este prevăzută de lege și că ea urmărește un scop legitim. Pe de o parte, reclamantii consideră că imunitatea de care se bucură președintele trebuie să fie mai îngustă decât cea a deputaților în parlament, însă, Guvernul, de cealaltă parte, consideră că aceasta

trebuie sa fie mai largă. Curtea nu este pregătită să accepte niciuna din aceste poziții. Ea trebuie să examineze dacă în circumstanțele cauzei a fost asigurat un echilibru just între interesele concurente, adică între interesul public de a proteja libertatea cuvântului președintelui în exercitarea mandatului său și interesul reclamantilor de a avea acces la o instanță care ar soluționa motivat plângerile lor.

A solicitat admiterea cererii de recurs din motivele invocate.

Aprecierea instanței de recurs:

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil constată că, încheierea instanței de fond din 04.11.2022 a fost recepționată de către recurentă la 13.12.2022, astfel prin depunerea cererii de recurs declarată la 20.12.2022 s-a respectat termenul procesual prevăzut în art. 425 CPC.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău consideră neîntemeiat recursul declarat de *****, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art.169 alin.(1), lit. a) Cod de procedură civilă (CPC), judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă cererea nu urmează a fi judecată în judecată în procedură civilă.

În acord cu prevederile art.8 lit. a) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, nr.64 din 23.04.2010, nu poate fi intentată o acțiune cu privire la defăimare pentru declarația făcută de către deputații în Parlament în exercitarea mandatului.

Conform pct.14 din Hotărârea Plenului CSJ nr.7 din 24.12.2012, se menționează „... există o categorie de relații care se bucură de imunitate în raport cu procesele de defăimare. Acest lucru se explică prin necesitatea ca, în anumite circumstanțe, unele persoane să aibă un discurs absolut liber.

Articolul 8 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, enumeră exhaustiv aceste categorii de relații și anume, nu va putea fi intentată o acțiune de defăimare pentru declarația făcută de către ... deputații în Parlament în exercitarea mandatului”. [...] „Astfel, o declarație făcută în ședința Parlamentului sau în cadrul unui discurs oficial va fi una în exercitarea mandatului.

Din materialele cauzei reiese că, prin cererea de chemare în judecată depusă împotriva lui Grosu Igor, s-a solicitat obligarea pârâtului să dezmință în modul prevăzu de lege, prin același mijloc de comunicare, informațiile false și defăimătoare prezentate la 06 octombrie 2022 în cadrul ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova .

Colegiul reiterează că, prin încheierea contestată, instanța de fond a refuzat în primirea în procedură acțiunii civile înaintate și Colegiul civil consideră corectă soluția instanței de fond, deoarece pretențiile au fost formulate în baza Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, informațiile, dezmințirea căror s-a

solicitat au fost răspândite în cadrul ședinței plenare a Parlamentului RM de către deputatul Igor Grosu, în exercitarea mandatului, astfel, ultimul se bucură de imunitate în raport cu procesele de defăimare.

Colegiul civil respinge argumentul recurentului precum că prin emiterea încheierii de refuz în primire i s-a încălcat dreptul de acces la justiție, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, avînd în vedere statutul special a părților și prevederile legii speciale menționate, care oferă pentru deputați posibilitatea de a ține discursuri libere în exercitarea mandatelor, chiar și cele iresponsabile.

Reieșind din cele expuse, Colegiul civil consideră că, la emiterea încheierii contestate, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele cauzei și a aplicat prevederile legii procesuale, astfel recursul declarat urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de fond.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de *****.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04.11.2022, adoptată în cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva lui ***** privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele Colegiului, judecător
Pahopol

Anatol

Judecători:
Pulbere

Ruxanda

Ala Malîi